

Прим. № 1

СЛУЖБА ЗОВНІШНЬОЇ РОЗВІДКИ УКРАЇНИ

вул. Нагірна, 24/1. м. Київ, 04107, тел. (044) 481-69-95. телефакс (044) 481-62-52

30.08.2017

№ 51/9348/17

Голові Комітету Верховної
Ради України з питань
законодавчого забезпечення
правоохоронної діяльності
Кожем'якіну А.А.

На № 04-18/10-1147 від 20.06.2017
щодо надання пропозицій

Шановний Андрію Анатолійовичу!

За результатами опрацювання листа очолюваного Вами Комітету Верховної Ради України щодо надання пропозицій стосовно удосконалення норм Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) повідомляємо про таке.

Маємо констатувати, що Служба зовнішньої розвідки України не є органом досудового розслідування і для виконання покладених на неї чинним законодавством завдань не застосовує норми КПК. Водночас деякі положення КПК опосередковано стосуються діяльності Служби та повсякчас застосовуються щодо неї правоохоронними органами.

Так, наприклад, тенденція останніх років показала суттєве збільшення запитів щодо надання інформації, направлених органами досудового розслідування до СЗРУ в рамках частини другої статті 93 Кримінального процесуального кодексу України (в якій закріплені практично необмежені повноваження органів досудового розслідування стосовно витребування необхідної для їхньої діяльності інформації). Опрацювання таких запитів створює передумови для виникнення загроз безпеці розвідувальної діяльності, насамперед джерелам розвідувальної інформації, а найважливіше – та призводить до необхідності «вручну» встановлювати баланс між потребами правоохоронних органів у інформаційно-аналітичному забезпеченні їх діяльності з виявлення, розкриття та розслідування

141997

ВХ. № 203307

кримінальних правопорушень з одного боку та потребами у неухильному дотриманні взятих державою під час вирішення питання про членство у Раді Європи зобов'язань щодо намагання досягти чіткого і безповоротного відокремлення діяльності спеціальних служб від правоохоронної сфери – з іншого.

У зв'язку із викладеним постає питання законодавчої конкретизації аспектів надання розвідувальними органами України інформації, що стосується обставин кримінальних проваджень, з метою унеможливлення негативного впливу на діяльність цих органів та, відповідно, ефективного забезпечення зовнішньої складової національної безпеки України.

Вирішенням окресленого питання, на нашу думку, може стати доповнення статті 93 КПК новими нормами, які обмежуватимуть право органів досудового розслідування на витребування та отримання від розвідувальних органів речей, копій документів та відомостей виключно тими, які можуть здобуватись і опрацьовуватись цими органами під час виконання покладених на них законодавством завдань (участь у боротьбі з тероризмом, міжнародною організованою злочинністю, незаконним обігом наркотичних засобів, незаконною торгівлею зброєю і технологією її виготовлення, незаконною міграцією (абзац п'ятий статті 4 Закону України «Про розвідувальні органи України»)). Другим критерієм визначення інформації, отриманої від розвідувальних органів, допустимими доказами у кримінальному провадженні має стати наявність у такому провадженні елементів зовнішнього (транснаціонального) характеру (участь іноземця чи особи без громадянства, іноземної юридичної особи тощо). При цьому, з огляду на специфіку діяльності розвідувальних органів, необхідно залишити за їх керівниками право на ненадання витребуваної інформації, якщо її використання у кримінальному процесі створить реальну загрозу життю чи здоров'ю співробітників розвідувальних органів, осіб, які конфіденційно співробітничать з ними, а також членів їх сімей.

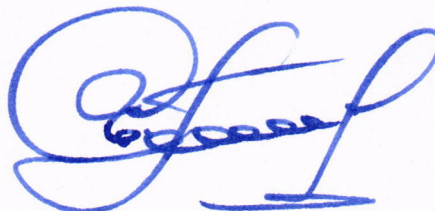
У цьому контексті доцільним вбачається законодавче закріплення чіткого переліку злочинів, передбачених статтями (розділами) Особливої частини Кримінального кодексу України, здобуту інформацію про які розвідувальні органи України можуть передавати до відповідних органів досудового розслідування (наприклад, розділи I «Злочини проти основ національної безпеки України» та XX «Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку», статті розділу IX «Злочини проти громадської безпеки», які передбачають покарання за терористичну діяльність).

При цьому повідомляємо, що на виконання Національної розвідувальної програми Апаратом РНБОУ спільно з розвідувальними органами України розроблено проект Закону України «Про розвідку», покликаний концептуально (зважаючи на передовий міжнародний досвід та національні особливості) вдосконалити сучасний стан нормативного забезпечення розвідувальної діяльності, у тому числі з огляду на викладені вище проблеми, який наразі готується до винесення на розгляд Президента України та подальшого внесення до Верховної Ради України.

Серед іншого, вказаним законопроектом пропонується внесення змін до КПК, зокрема в частині встановлення особливостей проведення негласних слідчих (розшукових) дій щодо співробітників кадрового складу розвідувальних органів. Крім того, пропонується запровадження нового терміна «транснаціональна організована злочинність» (у значенні зовнішньої загрози національним інтересам), майбутнє застосування якого буде спрямовано саме на конкретизацію повноважень СЗРУ у сфері участі у боротьбі з організованою злочинністю та надання правоохоронним органам відповідної інформації.

З повагою

Т.в.о. Голови Служби

І. Разінков